

Dana Rusková

První velký případ

Ilustroval Luděk Bárta

albatros

Albatros

První velký případ

Dana Rusková

První velký případ

Ilustroval Luděk Bárta

Albatros

Kniha zvítězila v literární soutěži o nejlepší původní českou prózu, vyhlášené nakladatelstvím ALBATROS ve společnosti Albatros Media a. s. v roce 2014.

© Dana Rusková, 2015

Illustrations © Luděk Bárta, 2015

ISBN 978-80-00-03893-3

Případ si vás najde

Až vyrostu, stanu se policejním detektivem. S bratrancem Lupem a sestřenicí Borkou utvoříme slavnou pátrací trojici. Však jsme všichni získali vlohy od dědečka, který celý život pracoval jako kriminalista, a já jsem navíc po něm dostal jméno. Leopold čili Polda.

K detektivní činnosti nás vede taky Předměstí, kde si pěkně žijeme. Zdálo by se, že v ulicích, parcích a zákoutích plyne život docela poklidně, napůl venkovsky a napůl městským způsobem. Jenže najednou se poklidná plynulost zarazí a životní tok provede salto s trojitým vrutem. Někdy nestačíte koukat a jindy vlastně taky.

Podle maminky poklidem šmoudrchá přítomnost dvou zdejších duchů – venkovského a městského. Jenže my s Lupem a Borkou taky víme, že Předměstí si pěstuje výjimečnou přitažlivost. Nikde jinde se proto nedaří tolika zvláštním a prazvláštním lidem, zvířatům, rostlinám a domům. Jsme rádi, že bydlíme právě tady.

Děda Leopold tvrdí, že za případem se neběhá, že zločin si řešitele najde sám. A že, samozřejmě, vyšetřování patří do rukou policie. Ovšem není na škodu, když si školní mládež všímá, vyvozuje a pomáhá.

Souhlasíme. Jenže rodiče chápou pomáhání po svém a místo detektivní práce nás nutí uklízet a pořádk se učit.

Takže zatím hlavně pozorujeme. Nejčastěji máme příležitost při venčení Randála, což je uštěkaný chundeláč paní Kratinkové.

Dalo nám spoustu práce, než trochu pochopil, že správný pátrací pes neječí a neřve, nýbrž čichovým orgánem obezřetně zkoumá stopy a nenápadně hlásí každé podezření. Věřím, že Randál někde

hluboko uvnitř oplývá policejními vlohami. Jen si musí zvyknout, že jeho hlavním úkolem není pozatýkat všechny kočky na Předměstí.

V den, kdy si nás našel první velký případ, jsme se s Lupem a Borkou vydali vyzvednout Randála na Vilovou, nejvýstavnější ulici Předměstí. Odjakživa zde stojí roztodivné domy, kterým se říká vily. Však jsme si jako malí mysleli, že v nich bydlí víly.

Dům paní Kratinkové má zdobené věžičky a spoustu pokojů s drahocenným nábytkem a uměleckými skvosty. Prostě hrůza. Paní bývala operetní subretou a zcestovala divadelní svět. Někdy nám zpívá, když přijdeme pro Randála. Pes ji chce naštěstí pronikavě doprovázet, takže nemusíme trpět moc dlouho.

„Dnes je potřeba Randyho důkladně vyběhat, chlupci,“ klade nám paní na srdce jako pokaždé. „Ty na ně dohlédni, Borko. Jsi rozumné děvče.“

Borka se mračí, jelikož nechce rozumně dohlížet jako starostlivá tetka. Borka si hodlá dětství užívat.

„Takže opatrně, děti, a ať mi Randyho nezašpiníte nebo nenecháte poškrábat od nějakého zvířete,“ zdůrazňuje paní Kratinková.

Což o to, my vždycky dbáme, aby se nám šlechtěný chundeláč venku neporval jako pitbul. Jenže paní si ve svém domě mazlí taky kočku. Huňatosrstou, černočernou a perskou. A s Randálem se perou při každé příležitosti a s plným nasazením. Stačí, aby paní zapomněla dovřít dveře do salónku jako teď, a už to jede.

Mácinka se postavila na práh a mňoukla. Nejspíš to znamenalo – *tak se předved', načechraná nádhero*, a Randálovi nad tou drzostí povylezly oči z důlků. Vrhli jsme se po něm všichni. Paní majitelka, my tři a ještě pan Modrý, který když skončil jako manažer u divadla, postoupil na místo pomocníka ve vile.

Mácinka našim lapačským dovednostem naštěstí nevěřila a okamžitě zmizela v salónu. Randál rozrazil dveře a za ní!

Vím, že existuje zemská přitažlivost a že psi a kočky obvykle neumějí létat. Jenže pro tyhle dva přírodní zákony neplatí. Odrážejí se od nábytku i stěn, mizí a zase se zjevují. Přitom pokoj je plný věcí s cenou velmi vysokou a hodnotou nám nepochopitelnou.

Sošky a obrazy se tváří vyděšeně. Koneckonců jim jde o život. Borka v poslední chvíli zachytí malovanou vázu a pan Moudrý paní Kratinkovou, jež křičí, že rozhodně omdlí. Do toho vríská a bublá Mácinka, jako by sama všechno nezačala, a ječí Randál, jelikož štěká nadevše rád.

Napjatá situace si žádá rázné rozhodnutí. Proběhl jsem pokojem a rozrazil dveře do zahrady. Mácinka blýskla zlatýma očima a prolétla kolem mě jako chlupatý blesk. Přitáhl jsem kliku, a zabránil tak Randálovi, aby kočku následoval.

Pan Moudrý mě pochválil a paní Kratinková nakonec taky. Jen se bála, aby splašená Mácinka nevběhla pod auto. Rádi bychom se po ní podívali, stopování je pro nás hračka, jenže ona nás nesnáší jen o kousíček míň než psa. Neušlo jí, že s ním kamarádíme.

„Běžte, děti,“ poslal nás pan Moudrý ven, „projděte se, ať se Randy uklidní. Klid a ticho pomůže i paní Kratinkové. A Mácina se vrátí, však se nikdy netoulá daleko a cestu zná.“

„Uf, to byl ale šrumec,“ oddechl si na chodníku Lupo a prohrábl si krátké hnědé vlasy. „Jakživ jsem neviděl takovou bitvu. Naráz leteckou i pozemní.“

„Přitom se jeden druhého skoro ani nedotkl,“ všimla si Borka. „Myslím, že oba před škrábanci a drásanci chránila srst. Mácinka svými dýkami Randálovi pročísla kudrny a on jí tesáky vytrhl pár chlupů.“

„Však v těch okamžicích Kratinková zvláště pronikavě zajčela,“ zabořily mne při vzpomínce uši.

„To víš, Poldo, školená pěvkyně,“ pohodila Borka zlatými culíky. „A může být ráda, že jí mazlíčci vcelku nic nezničili.“

O paní Kratinkové Předměstí soudí, že je velmi bohatá. Jako fakt velice. A možná ano, pokud se bohatství měří na hromady nepraktických věcí a metry zlatých řetízků a blýskavých ozdob.

Nedávno jsme museli poslouchat výklad o nejmilejších soškách, obrazech a špercích. Ke každé věci měla paní Kratinková historku a velmi srdečný vztah, takže vyprávěla strašlivě dlouho.

Na závěr přišel zlatý hřeb, diamantový náhrdelník od nějakého šlechtice, co jsme ho měli znát, ale samozřejmě neznali. Blýskavá věcička z průhledných kamínků a zlata, vešla by se do hrsti. Prý by se za to dala pořídit ještě jedna důkladná vila. Tak jsme věc pochválili a Lupo podotkl, že cennosti patří dobře ukrýt. Buď hluboko zakopat na tajném místě, nebo uzamknout do trezoru, aby to nestrašilo všem na očích. Paní se smála, že její dům je bezpečný a hlídáný. Do trezoru ukládá šperk hlavně v noci, protože přes den by byl hřích ukrývat takovou krásu.

Je pravda, že ve všech oknech má vila mříže a v noci puštěný alarm. V domě hlídá kromě Randála pan Modrý a venku mrzoutský zahradník Jondák, který má na starosti

bránu. Nikdo nemůže jen tak přijít, zakrást si a odejít. Ale stejně. Bylo naší povinností paní Kratinkovou upozornit. Zločin nikdy nespí.

Na Vilovou ulici navazují úzké a křivolaké uličky Domkářské čtvrti. Sem chodíme rádi. Líbí se nám husté zahrady, nepřehledná zákoutí a klid jako před bouří. Cizí návštěvník by si mohl myslet, že se zde čas nadobro zastavil. Chyba. Jen si obezřetně plyne. Vůbec bych se nedivil, kdyby zrovna něco chystal.

Do zanedbaného parku u bývalé školky nikdo nechodí. Na spoustu lidí působí strašidelně, jiným vadí bezové houštiny obsazené letkami bodavého hmyzu a pozemní svazky útočných kopřiv.

Zbylo zde pár rezavých prolézaček a malý kolotoč. Napřed jsme se na něm s Randálem vozili. Pak ho to jednou přestalo bavit, seskočil a rozběhl se. To byla jízda! Borce vlály culíky jako praporky a Lupo tvrdil, že mu to skoro odstředilo nos. Takhle neroztácejí ani kosmonauty při výcviku. Od té doby používáme kolotoč coby běhací pomůcku pro neunavitelného psa. Randál zavrtí ocáskem, vyplázne jazyk a naplno se zapře do kšírků. Vodítko se napne a už to fičí. Pak si přesedneme a zase na druhou stranu. Takhle rychle by se Randál jinde nevyběhal, když se nesmí kvůli kočkám pustit z vodítka.

„Copak tady tropíte, mládeži?“ přistoupil k nám vysoký pán v tričku a s Mácinou v náruči. Chtěli jsme ho varovat, jenže než jsme se stačili nadechnout, Mácinka si všimla Randála a Randál Mácinky a zaštěkal. Perská kočka zasyčela jako vzteklý had a kolmým šplhem se vyprostila z náruče vysokého pána.

„Jejda,“ řekl pán a marně se snažil zjistit, kam kočičí dáma zmizela.

„Tak a teď už je nadobro ztracená,“ sdělil nám Lupo tragickým hlasem. „Paní Kratinková bude zase omdlávat, až jí to řekneme.“

„Hlavně, když nebude zpívat,“ zamumlala Borka.

„To je kočka slavné madam Kratinkové?“ přestal si pán prohlížet poškrábané ruce.

„Byla,“ upozornila významně Borka. „Jenže nesnáší psy a nikdy se netoulá tak daleko od domova.“

„Zbytečné strachy, mládeži,“ mávl pán škrábnutou rukou. „Klidně jděte domů a já paní Kratinkové mazlíčka donesu.“

„Jenže, pane, Mácinka kromě psů a všeho ostatního nesnáší i cizí lidi,“ připomněl jsem. „Venku se pohybuje s ostrážitostí divokého pardála a nikdo se k ní nesmí přiblížit. Kdepak, nenechá se chytit. Buď přijde sama, nebo vůbec.“

„Víte, děti, jsem sice povoláním pouhý výtvarník a nadšený divadelník, avšak rovněž amatérský odborník na divoké šelmy a jednou jsem ji už přece držel,“ zatvářil se pán zkušeně. „No a navíc se cítím být

velkým obdivovatelem madam Kratinkové a jejího umění. Takže bez obav, přátelé. Hledte si pejska a kočičí starosti přenechte mně. A ještě drobná připomínka. Bude lepší, když naše setkání ponecháme v tajnosti. Paní by se nemuselo líbit, jakým způsobem venčíte jejího psíka, a já se popravdě stydím, že jsem Mácinku nechal utéct. Poklona,“ pozvedl neexistující klobouk a zmizel jako ta kočka. Do ztracena.

„Nenajde ji, i když je zvláštní a zvláštní lidi mám ráda,“ pozdychla si Borka.

„A i kdyby našel, nechytí. Ještě nemohl potkat tak strašlivě moc divokou kočku. To by mu muselo být nejmíň sto let a pak možná,“ přidal se Lupo.

„Ale paní Kratinkové o tom opravdu vyprávět nebudeme,“ připomněl jsem. Oba rychle a ochotně souhlasili.

Ještě jsme s Randálem obešli několik ulic a při té příležitosti pokukovali po zahradách, jestli Mácínu nezahlédneme. Samozřejmě nic. Pozdravili jsme tedy pár známých pejskařů, pána, co kolem svého domu krmí ptáčky, a starou paní Opánkovou, které jsme na jaře vystopovali nejmazanější ze zanášivých slepic na světě. O perské kočce nikdo nevěděl, ale slíbili, že se po ní podívají. Jen pan Sýkořík, který na Šikmé ulici staví ptáčkům krmítka, se u toho dost mračil. Kočičí lovkyně mu v zahradě vadí, takže je straší a zahání.

Doma jsem se ale prořekl, že se mazlíci paní Kratinkové opět poprali a že jsme potkali pána, který Mácinku napřed chytil a potom zase pustil. Naštěstí nehrozí, že by se o tom naši s paní Kratinkovou vybavovali.

„To byl jistě ten nový umělec,“ zasnila se maminka. „Bydlí na kraji Předměstí kousek od starého parku.“

„Acopak umí umělec?“ zajímalo mě, jestli se dozvím něco nového.

„Kejkle přes divadlo, Poldo,“ broukl tatínek od novin. „Paní Opánková o něm včera vykládala celému autobusu. Prý velkolepě přestaví ruinu, co mu ji realitní kancelář už skoro darovala, a zařídí nám zde ochotnický spolek, abychom konečně žili kulturněji.“

Paní Opánková nejspíš taky chtěla být detektivkou. Jenže jí to nějak nevyšlo, takže celý život prodávala v potravinách. Ovšem vyšetřovací talent jí nezakrněl a o novinky se ráda podělí s kýmkoliv, kdo rychle neuteče.

Večer jsme s Lupem a Borkou uspořádali detektivní schůzku v kůlničce za naším domem. Všichni policisté schůzují, aby se domlouvali a plánovali.

Ve staré skříni máme uložené detektivky, které jsme dostali od dědečka k Vánocům, náhradní lupy, mikroskop, prášek na snímání

otisků, dalekohled a lano pro případ, že bychom museli někam šplhat. Moderní kriminalista musí počítat se vším.

Borka si zde uložila soupravu *Malý chemik*, protože ji s ní rodiče vyhodili poté, co celkem neškodný plyn donutil celou rodinu k bleskové evakuaci. Přitom plyn poměrně rychle odvětral a vůbec nic se nestalo. Přesto *Malý chemik* letěl z okna a Borčina laborka v prádelně byla rázně zrušena. Sestřenka ji musela zachraňovat z popelnice, kam ji strýc za doprovodu mnoha nevlídných slov vyhodil.

„Ehm, ehm,“ odkašlal jsem si, aby bylo poznat, že zahajuji schůzi. „Na úvod musím prohlásit, že v minulém měsíci se zas tak moc nestalo. Jediný úkol nám vyfoukli naprostí amatéři, což je teda průšvih.“

„Pro koho?“ zasmála se Borka. „Nám Cliftondovci sebrali práci, jenže sebe znemožnili a ještě způsobili nepříjemnosti panu Sobákovi.“

Cliftondovci jsou dva kluci a jedna holka z opačné strany Předměstí. Kolem domů jim jezdí tramvaje a v přízemích činžáků mají samé obchody. Oni nad námi ohrnují nosy a Tonda, který si říká Cliftonda, dokonce tvrdí, že na rozdíl od nás, náhodných hledačů zmatených slípek a zatoulaných psů, dokáže jeho parta objasnit i nejnáročnější případy pomocí vědy a detektivní deduktáže, což nám ani nebude vysvětlovat, protože bychom to stejně nepochopili.

Když pan Sobák jednoho rána postrádal svou oblíbenou čepici, připadal si jako bez ruky. Pustil se do vylepování plakátků, a dokonce slíbil za její nalezení odměnu. Cliftonda nelenil, vylepené plakátky strhal a nabídl panu Sobákovi své exkluzivní služby. Následně mu s partou během jediného dopoledne přiaportovali celkem šest čepic. Ani jedna nepatřila panu Sobákovi. Za některými se dostavili oprávnění majitelé a dožadovali se vysvětlení. Někteří značně hlasitě a našťvaně. No a na závěr dne se zjistilo, že čepici vzala a vyprala paní Sobáková. Oblíbená ozdoba hlavy jejího manžela tím natolik změnila vzhled, barvu a vůni, že ji na první pohled ve skříni nepoznal. Takže tohle se stalo, když nám úžasní Cliftondovci vyfoukli případ.

„Ztrapnili se snaživci,“ uznal jsem, „ale, vážení kolegové, to nic nemění na faktu, že pana Sobáka nenapadlo přijít přímo za námi. Prostě se o nás neví.“

„Přitom jsem založil Detektivní trojce stránky na internetu,“ ozval se trochu dotčeně Lupo. „Mají slušnou návštěvnost, jenže hlavně mezi našinci. Dospělí k závažnějším věcem potřebují zase dospělé, nebo co.“

Bratranec Lupo je velice technicky zdatný. Jmenuje se Lubor, ale hromadně jsme mu začali říkat Lupo, protože se od zvětšovacího skla nedokáže odloučit a pořád ho nosí v kapse.

Lupo získal oficiální ocenění i od paní učitelky. Vlastně poznámku, ale v podstatě ocenění za to, že sestrojil a do vyučovací hodiny přinesl funkční sestavu určenou k přenosu zvuku. Rozumíte? Funkční.

Ve škole byl proto Lupo dlouho populární i mezi staršími kluky a doma u rodičů jistým způsobem taky. Marně ho dědeček hájil, že sestava z kelímků a silonové šňůry jistě neměla sloužit k napovídání, nýbrž k podpoře obliby základů vědy u spolužactva. Teta se strýcem stejně rozhodli, že máme příliš volného času na lumpárny, a zařídili nám hlídání Randála, což se ukázalo jako docela zábavný trest, který si hodláme ponechat.

„Úhrnem musím konstatovat,“ nakoukl jsem na skoro prázdnou stránku přípravy k dnešní schůzi, „že od slepičího případu se na Předměstí nic zajímavého nespáchalo. Takže na závěr zase použijeme dědečkova slova, že každý správný kriminalista se musí z nedostatku zločinů radovat, a nadále budeme hrdě předpokládat, že zlo duchové se zde neodvažují škodit, jelikož v ulicích bdíme právě my.“

„Tak jo, Poldo,“ souhlasila trochu bez nadšení Borka a zatleskala mi.

Rozešli jsme se, já pár metrů k našemu domku a Borka s Lupem šikmo přes ulici, a vůbec jsme netušili, že se už začal rozjíždět nejzajímavější případ, jaký kdy Předměstí zažilo.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.